

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

Факультет фізичного виховання і спорту
Кафедра теорії і методики спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
доц. Гусев С.О.
« 12 » _____ 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

**Сучасна система забезпечення тренувальної
та змагальної діяльності**

підготовки доктора філософії

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальності 017 Фізичне виховання і спорт

освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт

Вінниця – 2022 рік

Робоча програма «Сучасна система забезпечення тренувальної та змагальної діяльності» для здобувачів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Освітньо-наукова програма «Фізична культура і спорт».

Мова навчання - українська

«01» вересня 2022 року, 12 с.

РОЗРОБНИКИ:

Костюкевич В.М., професор кафедри теорії і методики спорту, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії і методики спорту

Протокол від «01» вересня 2022 року № 2

Завідувач кафедри теорії і методики спорту

« 01 » вересня 2022 року

(Т.В. Вознюк)

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол від «05» вересня 2022 року № 2

Голова НМК

(І.А. Кульчицька)

«05» вересня 2022 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, предметна спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність / предметна спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 3,0	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	вибіркова
Індивідуальне науково-дослідне завдання: реферат	Спеціальність 017 Фізична культура і спорт Освітньо-наукова програма Фізична культура і спорт	РІК ПІДГОТОВКИ
Загальна кількість годин – 90 год.		1-й
		СЕМЕСТР
		2-й
		ЛЕКЦІЇ
		<i>10 годин</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
		<i>20 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ
		-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ
		-
		САМОСТІЙНА РОБОТА
		<i>60 годин</i>
		ВИД КОНТРОЛЮ: залік
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних - 2 самостійної роботи студента - 2</i>	Доктор філософії	

ПРИТМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:30/60

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Сучасна система забезпечення тренувальної та змагальної діяльності» є вивчення аспірантами науково-методичних основ системи забезпечення тренувального та змагального процесу спортсменів на сучасному етапі.

Курс навчальної дисципліни «Сучасна система забезпечення тренувальної та змагальної діяльності» органічно пов'язаний з навчальним планом, освітньо-науковою програмою Фізична культура і спорт.

1.2. Основними завдання вивчення навчальної дисципліни є:

- освоєння теоретичних знань з теоретико-методичних основ підготовки спортсменів різної кваліфікації;
- формування фахових компетентностей з проблем забезпечення тренувальної та змагальної діяльності спортсменів;
- формування практичних знань і умінь з метою безпосередньої участі у тренувальному та змагальному процесах спортсменів різної кваліфікації.

1.3. Компетентності

1.3.1. Загальні компетентності

- 1) здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосовування сучасних методів наукового дослідження, моделювання, інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК3);
- 2) готовність організувати роботу дослідного колективу у вирішенні актуальних проблем сфери фізичної культури і спорту (ЗК8);
- 3) здатність організовувати освітній процес у вищій школі (ЗК9).

1.3.2. Фахові компетентності

- 1) здатність усно та письмово презентувати й обговорювати результати наукових досліджень українською та англійською мовами; глибоке розуміння англомовних наукових текстів за напрямом досліджень (ФК3);
- 2) здатність до виконання завдань щодо розвитку й оцінки власної освітньо-наукової діяльності, визначення рівня сформованості професійної компетентності (ФК6);
- 3) здатність науково обґрунтовувати підходи до модернізації системи фізичної культури і спорту у вимірах глобалізації, європейської інтеграції та національної самоідентифікації; організовувати та забезпечувати управлінську діяльність з урахуванням процесів реформування сфери фізичної культури і спорту (ФК8).

1.4. Програмні результати навчання

- 1) демонструвати володіння загальнонауковими концепціями в області теорії і методики спорту, спортивного тренування, фізичного виховання та оздоровчо-рекреаційної рухової активності різних верств населення (ПР2);
- 2) демонструвати здатність до аналізу, співставлення, порівняння перспективних напрямів розвитку системи спорту, теорії і методики фізичного виховання, розв'язання актуальних завдань сфери фізичної культури і спорту у контексті сьогодення (ПР4);
- 3) доносити професійні знання, обґрунтування, результати та висновки власних наукових досліджень в усній та письмовій формах для різної аудиторії як на національному, так і міжнародному рівнях (ПР6);
- 4) планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з фізичної культури і спорту та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасного інструментарію та обладнання, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми (ПР8);
- 5) вільно презентувати й обговорювати з фахівцями та нефахівцями результати й висновки власних наукових досліджень, наукові та прикладні проблеми з фізичної культури і спорту державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних та вітчизняних фахових наукових виданнях (ПР14).

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Методологічні основи загальної теорії підготовки спортсменів

Тема 1. Формування загальної теорії спортивної підготовки.

Етапи формування загальної теорії спортивної підготовки. Хронологія створення організаційних структур підготовки спортсменів. Хронологія публікацій наукових і науково-методичних робіт.

Тема 2. Особливості системи підготовки спортсменів на сучасному етапі.

Структура теоретико-методичного забезпечення спортивної підготовки. Вимоги до забезпечення тренувального та змагального процесів спортсменів різної кваліфікації.

Розділ 2. Система олімпійської підготовки національних команд

Тема 1. Концепції олімпійської підготовки спортсменів в провідних країнах світу.

Системи відбору спортсменів у процесі багаторічного тренування. Формування національних команд для участі в Олімпійських іграх.

Тема 2. Централізована підготовка спортсменів до Олімпійських ігор.

Організаційно-методичне забезпечення тренувального процесу. Науково-методичне забезпечення процесу підготовки спортсменів. Структура та зміст діяльності тренувальних центрів.

Розділ 3. Змагальна діяльність в спорті

Тема 1. Характеристика спортивних змагань.

Види змагань. Зміст змагальної діяльності. Структура змагальної діяльності. Чинники, що визначають результат змагальної діяльності.

Тема 2. Організаційно-методичне забезпечення змагального процесу спортсменів.

Етапи організації і проведення змагань. Системи проведення змагань.

Тема 3. Управління змагальною діяльністю спортсменів.

Стратегія і тактика змагальної діяльності. Доктрина змагальної діяльності. Контроль змагальної діяльності.

Розділ 4. Загальні основи підготовки спортсменів

Тема 1. Мета, завдання, засоби, методи та основні принципи спортивної підготовки.

Сторони підготовки спортсменів. Закономірності та принципи спортивного тренування.

Тема 2. Організаційно-методичне забезпечення багаторічного тренувального процесу.

Характеристика етапів багаторічної підготовки спортсменів. Відбір та орієнтація в процесі багаторічного тренування.

Тема 3. Організаційно-методичне забезпечення побудови підготовки спортсменів упродовж річного тренувального циклу.

Загальні положення. Характеристика структурних утворень тренувального процесу та їх побудова. Особливості річної підготовки спортсменів в різних видах спорту.

Розділ 5. Матеріально-технічне забезпечення тренувального та змагального процесу спортсменів

Тема 1. Спортивний інвентар та обладнання місць тренувань та змагань.

Необхідний спортивний інвентар для різних видів спорту. Вимоги до спортивних споруд. Тренажери в системі спортивної підготовки.

Тема 2. Діагностична апаратура в системі спортивної підготовки.

Комплект апаратури для відеозйомки. Пульсометри, що використовуються у спортивній практиці. Сучасне обладнання для оцінювання працездатності спортсменів. Діагностичні системи для оцінювання психофізіологічних особливостей спортсменів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		ЛК	ПЗ	С.Р.
1	2	3	4	5
РОЗДІЛ 1. Методологічні основи загальної теорії підготовки спортсменів				
Тема 1. Формування загальної теорії спортивної підготовки.	9	2	2	5
Тема 2. Особливості системи підготовки спортсменів на сучасному етапі.	7		2	5
Разом за розділом 1	16	2	4	10
РОЗДІЛ 2. Система олімпійської підготовки національних команд				
Тема 1. Концепції олімпійської підготовки спортсменів в провідних країнах світу.	9	2	2	5
Тема 2. Централізована підготовка спортсменів до Олімпійських ігор.	7		2	5
Разом за розділом 2	16	2	4	10
РОЗДІЛ 3. Змагальна діяльність в спорті				
Тема 1. Характеристика спортивних змагань.	7		2	5
Тема 2. Організаційно-методичне забезпечення змагального процесу спортсменів.	7	2		5
Тема 3. Управління змагальною діяльністю спортсменів.	7		2	5
Разом за розділом 3	21	2	4	15
РОЗДІЛ 4. Загальні основи підготовки спортсменів				

Тема 1. Мета, завдання, засоби, методи та основні принципи спортивної підготовки	9	2	2	5
Тема 2. Організаційно-методичне забезпечення багаторічного тренувального процесу	7		2	5
Тема 3. Організаційно-методичне забезпечення побудови підготовки спортсменів упродовж річного тренувального циклу	7		2	5
Разом за розділом 4	23	2	6	15
РОЗДІЛ 5. Матеріально-технічне забезпечення тренувального та змагального процесу спортсменів				
Тема 1. Спортивний інвентар та обладнання місць тренувань та змагань	7	2		5
Тема 2. Діагностична апаратура в системі спортивної підготовки	7		2	5
Разом за розділом 5	14	2	2	10
УСЬОГО ГОДИН	90	10	20	60

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етапи формування загальної теорії спортивної підготовки	2
2	Структура теоретико-методичного забезпечення спортивної підготовки	2
3	Формування національних команд для участі в Олімпійських іграх	2
4	Види змагань. Зміст змагальної діяльності. Структура змагальної діяльності	2
5	Сторони підготовки спортсменів. Закономірності та принципи спортивного тренування	2
6	Етапи організації і проведення змагань	2
7	Характеристика етапів багаторічної підготовки спортсменів	2
8	Характеристика структурних утворень тренувального процесу та їх побудова	2
9	Необхідний спортивний інвентар для різних видів спорту	2
10	Сучасне обладнання для оцінювання працездатності спортсменів	2
УСЬОГО ГОДИН		20

6. Теми лабораторних занять – навчальним планом не передбачено

7. Теми індивідуальних занять – навчальним планом не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Хронологія публікацій наукових і науково-методичних робіт	6
2	Вимоги до забезпечення тренувального та змагального процесів спортсменів різної кваліфікації	6
3	Системи відбору спортсменів у процесі багаторічного тренування	6
4	Науково-методичне забезпечення процесу підготовки спортсменів	6
5	Стратегія і тактика змагальної діяльності	6
6	Закономірності та принципи спортивного тренування	6
7	Відбір та орієнтація в процесі багаторічного тренування	6
8	Особливості річної підготовки спортсменів в різних видах спорту	6
9	Вимоги до спортивних споруд	6
10	Діагностичні системи для оцінювання психофізіологічних особливостей спортсменів	6
	Усього годин	60

9. Індивідуальні науково-дослідні завдання - навчальним планом не передбачено

10. Методи і технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни «Сучасна система забезпечення тренувальної та змагальної діяльності» використовуються такі методи:

- 1) словесні (усна передача інформації в процесі лекційних і практичних занять);
- 2) наочні:
 - перегляд студентами відео- та фотоматеріалів у процесі занять;
 - роздатковий матеріал на практичних заняттях;
 - супроводження лекційного матеріалу мультимедійними засобами;
- 3) практичні (виконання практичних робіт і завдань студентами під час занять).

Дистанційне викладання лекційного матеріалу здійснюється за допомогою таких сервісів для відео конференцій як Google Meet і Zoom.

Теоретичні матеріали та презентації до лекцій розміщуються на платформі Google Classroom.

11. Критерії та методи оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є:

- правильність;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- послідовність;
- точність;
- логічність;
- лаконічність.

Критерії оцінювання запланованих програмних результатів навчання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою	Критерії оцінювання
		для заліку	
90 – 100	A	відмінно	Аспірант у повному обсязі засвоїв усі теми навчальної програми, володіє ґрунтовним знанням навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах; правильно, чітко і послідовно відповідає на всі поставлені запитання; вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань
80-89	B	дуже добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання навчальної програми, однак у цілому має міцні знання навчального матеріалу, що міститься в основних рекомендованих літературних джерелах; аргументовано відповідає на поставлені запитання та вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань, однак допускає незначні неточності за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно
75-79	C	добре	Аспірант недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми навчальної програми; має міцні знання навчального матеріалу та в цілому вміє застосовувати набуті теоретичні знання при вирішенні практичних завдань; допускає неточності при відповіді на поставлені запитання
60-74	D	задовільно	Аспірант засвоїв лише окремі теми навчальної програми; при відповіді на

			поставлені запитання допускає суттєві неточності; не вміє самостійно чітко та повно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки та порушує логіку їх виконання
50-59	E	достатньо	Аспірант засвоїв лише окремі питання навчальної програми; має слабкі знання навчального матеріалу; не вміє достатньо самостійно, точно, послідовно й аргументовано викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни; при вирішенні практичних завдань допускає помилки, що впливає на результат і правильність висновків
35-49	FX	незадовільно	Аспірант не засвоїв більшості тем навчальної програми, допускає суттєві помилки при відповідях на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань
1-34	F	неприйнятно	Аспірант не засвоїв навчальної програми, неправильно відповідає на поставлені запитання; не вміє застосовувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань

Методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання:
опитування, виконання індивідуальних завдань, виконання практичних робіт, виконання контрольних робіт, виконання рефератів, виконання тестових завдань (в т.ч. комп'ютерне тестування).

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																									контроль	Загальна кількість балів				
РОЗДІЛ 1 - 14 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 2 - 14 балів				Контрольна робота	РОЗДІЛ 3 - 19 балів						Контрольна робота	РОЗДІЛ 4 - 19 балів						Контрольна робота	РОЗДІЛ 5 - 14 балів				Контрольна робота		
Т1		Т2			Т1		Т2			Т1		Т2		Т3			Т1		Т2		Т3			Т1			Т2			
Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота	Ауд.	СР.	Ауд.	СР.	Контрольна робота				
4	2	4	2		4	2	4	2		4	2	3	2	4	2		4	2	4	2		3	2	4	2		4	2	4	2
4	2	4	2	2	4	2	4	2	2	4	2	3	2	4	2	2	4	2	3	2	4	2	2	4	2	2	20	100		

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для заліку</i>
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

При викладанні навчальної дисципліни використовуються:

- Опорний конспект лекцій;
- слайди, відео фрагменти навчального матеріалу;
- електронні презентації навчального матеріалу.

14. Рекомендована література

Основна

1. Жмарев Н. В. Управленческая и организационная деятельность тренера. Київ: Здоров'я, 1986. 126 с.
2. Костюкевич В. М. «Теорія і методика спортивної підготовки» (на прикладі командних ігрових видів спорту): Навчальний посібник. 2-е вид., доповнено та перероблено. Київ: КТН, 2016. 616 с.
3. Костюкевич В. М. Організація і проведення змагань із спортивних ігор: навч. посібник. Вінниця: «Планер», 2005. 216 с.
4. Костюкевич В. М. Теорія і методика спортивної підготовки у запитаннях та відповідях: навчально-методичний посібник. Вінниця: Планер, 2016. 159 с.
5. Костюкевич В. М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: навчальний посібник. Київ: «Освіта України», 2009. 279 с.
6. Костюкевич В. М., Шевчик Л. М., Соколькова О. Г. Метрологічний контроль у фізичному вихованні та спорті: навч. посіб. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 256 с.
7. Мічуда Ю. П. Ринкові відносини та підприємництво у сфері фізичної культури і спорту: навч. посібник. Київ: Олімп. література, 1995. 152 с.
8. Платонов В. Н. Периодизация спортивной тренировки. Общая теория и ее практическое приложение. Киев: Олимп. л-ра, 2004. 808 с.

9. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практическое приложение. Киев: Олимп. л-ра, 2013. 624 с.
10. Платонов В. Н., Павленко Ю. А., Гомашевский В. В. Подготовка национальных команд к Олимпийским играм: история и современность. Киев: Изд. Дом Д. Бураго, 2012. 252 с.

Додаткова

1. Борисова О. В. Современный профессиональный спорт и пути его развития в Украине (на материале тенниса): монография. Киев: Центр учебной литературы, 2011. 312 с.
2. Булатова М. М. Енциклопедія олімпійського спорту в запитаннях і відповідях. Друге видання. Київ: Олімпійська література, 2011. 400 с.
3. Костюкевич В. М. Організаційно-методичні аспекти розробки навчальних програм підготовки футболістів у дитячо-юнацьких спортивних школах, спеціалізованих дитячо-юнацьких школах олімпійського резерву: навчальний посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 152 с.
4. Платонов В. Н., Гуськов С. И. Олимпийский спорт: учебник (в 2 кн.). – Киев: Олимп. л-ра, 1994. 1 кн. 394 с., 2 кн. 384 с.
5. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. [и др.]. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимп. л-ра, 2009. Т 1. 736 с.
6. Платонов В. Н., Булатова М. М., Бубка С. Н. [и др.]. Олимпийский спорт: в 2 т. Киев: Олимп. л-ра, 2009. Т 2. 696 с.
7. Платонов В. Н., Гуськов С. И., Юшко Б. Н., Линец М. М. Профессиональный спорт. Киев: Олимп. л-ра, 2000. 392 с.
8. Теоретико-методичні аспекти програмування та моделювання тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації: колективна монографія / за заг. редакцією В. М. Костюкевича, О. А. Шинкарук, Є. П. Врублевського. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 302 с.
9. Шинкарук О. А., Павлюк Є. О., Свіргунець Є. М. Флерчук В. В. Теорія і методика дитячо-юнацького спорту: навч. посібник. Хмельницький: ХНУ, 2011. 143 с.
10. Энциклопедия Олимпийского спорта: в 5 т. / Под общ. ред. В. Н. Платонова. Киев: Олимп. л-ра, 2004. 417 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт журналу «Наука в олимпийском спорте» <http://sportnauka.org.ua/>
2. Сайт журналу «Спортивна медицина і фізична реабілітація» <http://sportmedicine.uni-sport.edu.ua/>
3. Сайт журналу «Теорія і методика фізичного виховання і спорту» <http://tmfvs-journal.uni-sport.edu.ua/>
4. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua
5. Електронний репозитарій Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського